

Želite izdati publikacijo?

Kratek vodnik po
postopkih pred izdajo
in po izdaji publikacije
– od CIP-a do oddaje
obveznega izvoda

NARODNA IN
UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) kot slovenska nacionalna knjižnica zbira, trajno hrani in omogoča dostopnost do vseh publikacij, ki predstavljajo nacionalno kulturno dediščino (knjige, časopisi, zemljevidi, zvočni in slikovni zapisi, glasbeni in drobni tiski, spletne publikacije in spletna mesta z domeno .si).

Prve zakonske podlage za zbiranje obveznega izvoda na območju današnje Slovenije so bile sprejete že leta 1807. Danes NUK prejema publikacije, izdane v Sloveniji, na podlagi Zakona o obveznem izvodu publikacij iz leta 2006. Prejete obvezne izvode NUK razdeli enajstim slovenskim knjižnicam in dvema v zamejstvu ter tako zagotavlja najširšo dostopnost slovenske ustvarjalnosti v Sloveniji in zunaj njenih meja.

NUK v okviru javnih storitev založnikom zagotavlja ključno podporo pri izdajanju publikacij. Pomaga jim pri pripravi bibliografskih podatkov in dodeljuje mednarodno priznane identifikatorje: ISBN za knjige, ISMN za glasbene tiske in ISSN za kontinuirane vire, tj. publikacije, katerih konec izhajanja časovno ni predviden.

Ti identifikatorji publikacije enoznačno označujejo ter omogočajo njihovo lažje iskanje, evidentiranje in izmenjavo bibliografskih podatkov doma in v tujini. Poleg tega NUK pripravlja tudi predhodne kataložne zapise (CIP), ki vsebujejo osnovne podatke o publikaciji in se v publikacijo natisnejo že pred njenim izidom.

Če nameravate izdati publikacijo, morate pred njenim izidom opraviti nekaj osnovnih korakov. Ta zloženka vas vodi skozi najpomembnejše med njimi – od pridobitve CIP-a in mednarodnih identifikatorjev do priprave kolofona in oddaje obveznega izvoda.

Pred izidom

ISBN / ISMN / ISSN
+ CIP + kolofon

Po izidu

obvezni izvod

Katero vrsto publikacije izdajate?

Vrsta publikacije določa, katere postopke morate opraviti pred njenim izidom in katere obvezne elemente mora publikacija vsebovati.

Monografije: knjige, brošure, faksimili, elektronske publikacije na različnih fizičnih nosilcih (CD, DVD, Blu-ray disk oziroma BD, USB-ključ), didaktični kompleti, zvočne knjige, spletne publikacije, publikacije v brajici ipd.

- Potrebujete: kolofon, CIP + ISBN

Glasbeni tiski: vse vrste notnih izdaj, kompleti in posamezni parti, notne zbirke popularne glasbe, glasbene antologije ipd.

- Potrebujete: kolofon, CIP + ISMN

Kontinuirani viri: časniki (dnevniki, tedniki), časopisi ali magazini, strokovni in znanstveni časopisi, bilteni, letna poročila ipd., tako v tiskani kot v elektronski oziroma spletni obliki. ISSN lahko pridobijo kontinuirani viri, ki ustrezajo kriterijem mednarodne mreže ISSN.

- Potrebujete: kolofon, ISSN (glede na kriterije)

Glasbeni zvočni posnetki: glasbeni albumi in posamezne skladbe na vseh fizičnih nosilcih (CD, USB-ključ, LP, zvočna kaseta) in v elektronski obliki (tudi glasbeni zvočni posnetki, ki se v publikacijah pojavijo kot priloge v obliki QR-kod).

- Potrebujete: samo kolofon (brez CIP-a in ISMN-ja)

Drobni tiski: plakati, zgibanke, razglednice, večje tiskovine s krajšim ali pretežno informativnim besedilom, katalogi, gledališki in drugi programi ipd.

- Priporočljivo: podatek o založniku, kraju izida in letu izida.

Kaj pomenijo kratice CIP, ISBN, ISSN in ISMN?

CIP je kataložni zapis o publikaciji. Na osnovi poslanih podatkov vašo še neizdano publikacijo uvrstimo v vzajemni knjižnični katalog, tako da so podatki o vaši publikaciji dostopni javnosti že pred njenim izidom.

ISBN (monografije), **ISMN** (glasbeni tiski), **ISSN** (kontinuirani viri) so **mednarodni identifikatorji** za različne vrste publikacij, s katerimi nezamenljivo označimo publikacijo. Mednarodni identifikatorji so osnova za izdelavo **črtne kode EAN**. Koda se izdelava s pomočjo brezplačnih spletnih aplikacij. Omogoča hitrejše in natančnejše zajemanje podatkov o publikaciji.

Kaj potrebujem za pridobitev CIP-a in mednarodnih identifikatorjev (črtne kode)?

Na spletni strani **Portal za založnike** se ob prvi uporabi registrirate, nato pa se vanj prijavite. Po prijavi imate dve možnosti:

1. če izdajate monografije ali glasbene tiske, oddate zahtevek za **CIP**, v okviru katerega vam NUK dodeli tudi **ISBN** oziroma **ISMN**;
2. če izdajate kontinuirane vire, pa izpolnite **Vlogo za dodelitev ISSN** in jo skupaj z obveznimi prilogami pošljete na elektronski naslov issn@nuk.uni-lj.si.

Ko pridobite CIP in mednarodne identifikatorje, pred oddajo publikacije v tisk preverite še, ali kolofon vsebuje vse obvezne podatke.

Kaj je kolofon?

Kolofon je obvezni element publikacije na katerem koli nosilcu. Je osebna izkaznica publikacije. V kolofonu so zbrani vsi ključni podatki o publikaciji, razen podatka o ceni, ki je lahko naveden tudi na ovitku. V kolofonu so obvezni naslednji podatki:

- ime ali naslov publikacije, pri prevodu tudi naslov izvirne publikacije;
- osebno ime avtorja, avtorjev;
- podatki o prevajalcu, ilustratorju, fotografu, prireditelju, piscu spremne besede, ostalih sodelavcev pri nastanku publikacije;
- ime in sedež založnika;
- naziv ali ime nosilca avtorskih pravic;
- ISBN ali ISSN ali ISMN;
- podatki o izdaji, dotisu, ponatisu, dopolnitvi, ponovitvi ipd.;
- leto izida publikacije;
- leto natisa ali izdelave publikacije;
- število natisnjenih izvodov;
- tiskarna in sedež tiskarne;
- maloprodajna cena publikacije;
- podatki o javnem financerju, če je bila publikacija izdana z javnimi sredstvi.

Pri spletnih publikacijah je obvezen tudi podatek o spletnem naslovu (URL) oziroma spletnem mestu, kjer bo publikacija objavljena.

Pri kontinuiranih virih navedite v kolofonu še:

- številčenje zvezka (če to ni navedeno na naslovni strani) in
- pogostnost izhajanja publikacije.

Po izidu publikacije je treba izpolniti še eno zakonsko obveznost – oddajo obveznega izvoda.

Kaj je obvezni izvod publikacij?

Obvezni izvod publikacij je zakonsko predpisan način zbiranja določenega števila publikacij, ki so **izdane ali založene** v Sloveniji. Publikacije na fizičnih nosilcih so predmet obveznega izvoda, če so izdane v enem natisu v nakladi najmanj 50 izvodov.

Na osnovi zbiranja obveznega izvoda NUK gradi temeljno nacionalno zbirko pisne kulturne dediščine – *sloveniko* – ter tako zagotavlja njeno trajno hranjenje in javno dostopnost.

Kdo mora oddati obvezni izvod?

Zavezanci za oddajo obveznega izvoda so **založniki, samozaložniki, izdajatelji in distributerji** s sedežem v Sloveniji, ki izdajajo, razširjajo ali objavljajo publikacije, dostopne javnosti. Obvezne izvode je treba oddati v **15 dneh po objavi** oziroma v 15 dneh po začetku **prodaje** oziroma **distribucije** v Sloveniji.

Koliko obveznih izvodov je treba oddati?

Oddati je treba:

- **4 izvode** ali
- **16 izvodov**, če so bile publikacije izdane z javnimi sredstvi ali če jih izda subjekt javnega prava (kadar naklada obsega več kot 150 izvodov ene izdaje publikacije).

Izjeme – zmanjšano število:

- javno financirane publikacije, ki so izšle v nakladi manj kot 150 izvodov – **4 izvodi**;
- doktorske disertacije – **2 izvoda**;
- izjemno drage publikacije, katerih prodajna cena za izvod je višja od 1000 € – **2 izvoda**;
- drobni tisk – **4 izvodi**;
- spletne publikacije – **1 izvod (datoteka)**;
- večji plakati (plakat, ki je večji od enega kvadratnega metra) – **1 izvod** (digitalni izvirnik – datoteka).

Kako oddati obvezni izvod?

Obvezni izvod lahko oddate **osebno** ali **po klasični pošti** na naslov:

Narodna in univerzitetna knjižnica
Oddelek za pridobivanje gradiva
Leskoškova 12, 1000 Ljubljana

Na tem naslovu je na razpolago tudi **NUKomat** (24/7).

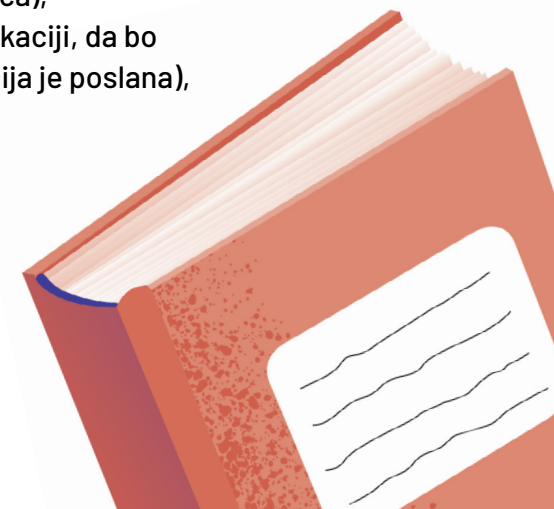
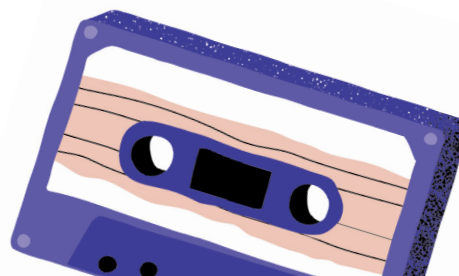
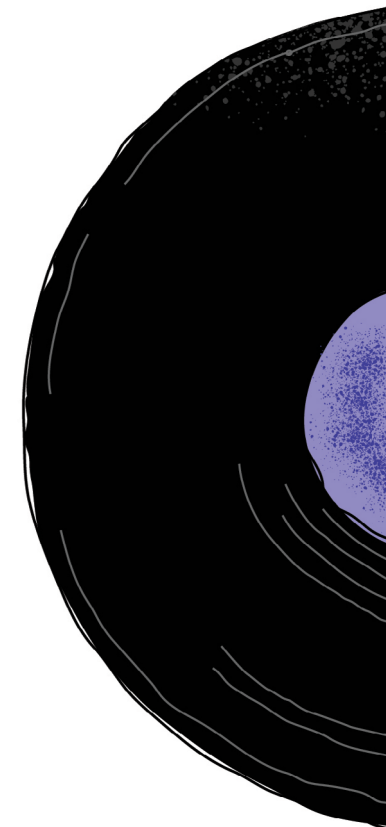
Publikacije v elektronski obliki, spletne publikacije in večje plakate oddajate preko Portala za založnike.

Dobavnica

Zavezanci morajo skupaj s pošiljko obveznih izvodov publikacij poslati dobavnico ali spremni dokument, na katerem naj bo navedeno:

1. **kdo pošilja** (poštni naslov zavezanca),
2. **kaj pošilja** (toliko podatkov o publikaciji, da bo nedvoumno jasno, katera publikacija je poslana),
3. in **naslov e-pošte**.

NUK dobavnico potrdi po e-pošti.

Potrebujete pomoč ali želite izvedeti več?

Portal za založnike je osrednje mesto za vse informacije o izdajanju publikacij. Na njem najdete:

- podrobnejše informacije o CIP-u ter identifikatorjih ISBN, ISSN in ISMN,
- navodila za oddajo obveznega izvoda,
- polno besedilo Zakona o obveznem izvodu publikacij,
- obrazce, aktualne kontakte in druge informacije za založnike.

NUK za založnike organizira tudi **brezplačne seminarje** in nudi strokovno podporo pri izdajanju publikacij. Aktualne informacije o seminarjih in drugih dogodkih so objavljene na Portalu za založnike.

Vprašajte nas:

Narodna in
univerzitetna
knjižnica

oktober 2026

